

78

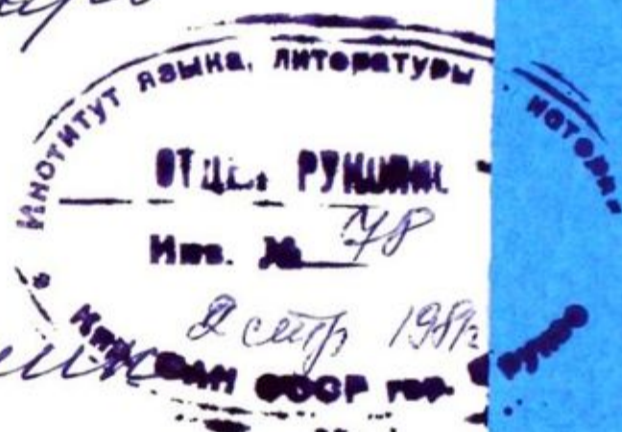
44

Тынчестанов. К.

Отзыв на букварь

Наматова

" Грамотной
колхозной

Опись
№ 17

НИИЯЛИ
Рукоп. № 53
17/II 1941 г.

44

инв. № 107

~~НИИЯЛИ
Рукопись № 23
17/II 1940 г.~~

ИНСТИТУТ ЯЗЫКА, ЛИТЕРАТУРЫ И ИСТОРИИ
ОТДЕЛ РУКОПИСЕЙ
Инв. № 78
2 сеп. 1981 г.
М.П. ВАШ СОФ. ГИ. БУД.

Дело № 52

Мелик-Станов
Отзыв на букварь Наманганова
"Грамотный колхозник"
1934 г.
Л. А. Л. Шестаков

НИИЯЛИ
Рукопись № 56
18/II 41

~~НИИЯЛИ
Рукопись № 151
26/IX 40~~

Копия № 53
1981 г.

НИИ КЯП
№ 48
2 стр. 1981/2

Наматар "Саваттуу қалқозсу" аттуу
алиппе китебине.

НИИ КЯП
Рукопись № 151
26/12 1980 г.

С. Б. Н.
НИИ КЯП
Рукопись № 56
18/12 1981 г.

1. САЛПЪ МЕТОТ САДЪ.

Метот қағь, негизинен алынқанда, ете қағьь. Браат менен қат таһтуу қолу, балдар алиппеси қандай пирнсип менен тызылсе, тақ оғондож пирнсиптер менен тызылген. Бироқ граматике қана арфографийа қақтарьнда, оғом менен қаж бир фанемань тааньһтыруу қақтарьнда бир несе кемциликтер бар. Ал кемциликтердин керуныктуулары вулар.

1. 28 қана тамқақа маһььтырма матьрььал бергенде, 3 тамқақа берген емес. Қаж бир тамқань етвестен туруп қолдонқон (маселен: 00, UU, g.).

2. Муундар туура вelynвеген (маселен: pa-вrikte, su-usa).

3. Граматике қақьнан тетирин болқон қер қе қьрқьз тилине таандьқ зақ емес, қе тим еле маанисиз болуп сыққан (маселен: "пақта сақа" "қалқозсу қақьь иһти" бирде "дајар", бирде "тајар", "Илимге қуралданьһ керек" "Илимге қуралданьһ усын бирдеј емгекеилерге саваттаньһ керек" "варльқ", вадььқтын ордунан, "март сегиз").

II. МАТЬРЬЬАЛДАРДЫН САРАТЬ САДЪ.

Матьрььалдардын академия сарать қақьнан еки кемцилик бар:

1) Матьрььалдардын қаж биринде кездеген мақсат қоқ (маселе "ал заманда" "суу" қ. в.).

2) Сајась қатальқ бервеген менен илим қақьнан тетирин, қе вьдemyк тыһунык беруусь матьрььалдар ("қьрқьзььстан elderi" дегенде "қьрқьз" тыһуьп қалқан, "кун менен тун 24 саат" дегендин ордунан "кун тун 24 саат" деген. "10-12 саат емгек қасалсын" дејт. қана бир сотке қе 23 саат, қе 25 саат болуп сықат.

Pijenerler kamsomoldordun inileri dep qazylqan, demek qyzdar kamsomoldorqo qurqurvaj qalqan. "satsyjalyly metottor tuuralu" degende "qumusqa qalaqy kez menen qaroonun" dep qazyluucu syjlemde "qaroo" bolup tyşkende, syjlem sajasy qandylystyq qaqqa tartqan.

III. SAJASY BARLIJA QADY.

Qaj bir matyryjaldarda ete edene qandylystar bar. Mase-len: 20-bette qumuscu qetekci emes, tirek bolup syqqan. Qalqozculardyñ qeke ezyne pajdalanuucu mylteryne qarqy uranlar berilgen: "Qalqoz qekelikti qoq qylyp barat" 37-bette "ektevyr revalotsiya sy" 25-ektevyrde vadysa ekumetyñ (qalpy vajlar ekumety emes) qulataqan bolup syqqan. "ektevyrdy majramdaqan sajyn esty" degен. 44-bette qalqozdoqu uurandanyp qyrgen qulaqtardy zyjankes qylyp kersetvesten, anseyin qana kelciy qylyp kersetken. 46-bettegi maqalanyñ ajaqynda Lenindin vytkyl dyjnelyk rolun ajtsa daqy, maqalanyñ vaqynda tetiri tyqynyk berip, Lenindi bir qana elkenyn qol vaqsyly qylyp kersetken, qana V K P (B) den vaqqa bir "qumuscu partiya, tyzgen bolup syqqan. 47-bette qol. STALIN qenynde bir qatar tetiri tyqynykter berilgen.

a) ektevyr revalotsiya qeçvesten murun, qol. STALIN qoortuu mildetter atqarvaqan bolqon.

b) qol. STALIN "Kamunus partijasynyn" emes, qandajdyr, bir qalpy partijanyn qana qalqyz qana purlatarijattyñ qolvaqsy bolqon ("kamunus partijasynyn emes, purlatarijat menen qalpy emgekilderdin emes).

v) Bizdin elkede satsijalizim qurulusunun qeçip syqsylyndaqy qol. STALINDIN qetekcilik rolun qaltyrp ketken.

Q O R T U N D U.

Egerde usul kersetylgen kemcilikter tyzetylse, bul alippe turaqtuu alippe boluuqa qarajt.

(Q. Т Ы Ы Ъ Т А Н У П)

